

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO XESTEIRÓN, NOS CONCELLOS DE CHANDREXA DE QUEIXA E MONTEDERRAMO (OURENSE), PROMOVIDO POR GREENALIA WIND POWER XESTEIRÓN, S.L.U. (CLAVE: 2021/0026)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296 do 11 de decembro), modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm. 294 do 6 de decembro) e polo Real Decreto-lei 23/2022, do 23 de xuño (BOE núm. 175 do 24 de xuño), establece no seu artigo 7.1 apartado a) que os proxectos incluídos no seu anexo I serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos do dito anexo I atópanse, no grupo 3.i), os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

Segundo o estudo de impacto ambiental este sería o caso da actuación pretendida, dado que o parque conta cunha potencia total de 45 MW. Asemade, a menos de dous quilómetros atópanse os parques eólicos Ampliación Serra do Burgo e Ampliación Pena da Cruz, en funcionamento.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1 INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1 Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é Greenalia Wind Power Xesteirón, S.L.U. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2 Obxecto do proxecto, descrición e localización

De acordo co estudo de impacto ambiental, o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de 45 MW de potencia total nos concellos de Chandrexo de Queixa e Montederramo (Ourense), composto por 10 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro da poligonal definida polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 10
- Modelo previsto: ENERCON E160
- Potencia nominal unitaria: 4,5 MW
- Potencia total instalada: 45 MW
- Altura de buxa: ata 120 m

- Diámetro de rotor: 160 m
- Orzamento (execución material): 27.630.209,87 euros

Inclúe ademais a construción dunha subestación transformadora 30/132kV. A subestación ocupará unha superficie de 1.261 m² na que se localizará o parque de intemperie e o edificio de control, que albergará os equipos de control, protección, comunicacións, servizos auxiliares e celas. Durante a fase de explotación o abastecemento de auga realizarase mediante depósito propio e o saneamento de augas residuais mediante fosa estanca.

En canto á evacuación da enerxía producida no parque, efectuarase a través dunha liña de alta tensión (obxecto dun proxecto independente) con orixe na subestación do parque eólico Xesteirón e fin na subestación do parque eólico Rodicio. Dende ese punto compartirán a infraestrutura de evacuación ata a subestación Sil.

Proxéctase tamén a instalación dunha torre meteorolóxica de celosía de sección triangular de 120 m de altura, localizada ao norte do aeroxerador 1.

O acceso ao parque eólico efectuarase dende a estrada OU-0602, podendo continuar pola OU-0601 para acceder á parte oeste do parque ou tomando o vieiro de acceso ao aeroxerador 9, para acceder á zona leste.

A obra civil inclúe, ademais, acceso e vieiros interiores, plataformas e cimentacións dos aeroxeradores e gabias do cableado. Segundo a configuración reflectida no EsIA, inclúe a apertura duns 4.388 m de vieiros de acceso ás instalacións, así como o acondicionamento, doutros 2.204 m de pistas existentes, sen contabilizar os tramos de estrada. A sección tipo mínima será duns 5 m de anchura de rodadura con sobreanchos en determinadas curvas e contará ademais con cunetas e drenaxes transversais para a recollida e evacuación das augas pluviais. Así mesmo, escavaranse uns 9.332 m de gabias para soterrar o cableado en tres niveis superpostos de tendido de baixa tensión, media tensión e comunicacións.

Contémplase a delimitación dunha zona de aprovisionamento de materiais, instalacións auxiliares e parque de maquinaria a instalar nunha parcela situada entre os aeroxeradores 9 e 10 cunha superficie aproximada de 1.750 m².

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 12 meses contados dende a ocupación efectiva dos terreos.

Porén, debido a certos condicionados xurdidos durante a tramitación do expediente, o promotor propón unha serie de modificacións no parque respecto no reflectido no EsIA, e que consisten basicamente en:

- Adecuación dos accesos do parque eólico: elimina o acceso ao aeroxerador 9 mantendo os accesos oeste e leste que parten da estrada OU-0602.
- Redución do número de aeroxeradores pasándose de 10 a 7 aeroxeradores procedendo a reenumerar as máquinas de norte a sur tal como se observa a continuación:

Alternativa EsIA	Alternativa definitiva
AE01	AE01
AE02	AE02
AE03	AE04
AE04	AE05
AE05	AE06
AE06	eliminado
AE07	eliminado
AE08	AE03
AE09	eliminado
AE10	AE07

- Cambio de modelo de aerogenerador: pasase dun modelo Enercon E-160 de 4,5 MW a un modelo Siemens Gamesa SG-170 de 6,6 MW
- Prescínlese da torre meteorolóxica
- Incremento de vieiros, redución das gabias de cableado e redución do número de plataformas e a súa adecuación ao novo modelo de aerogenerador, producíndose reorientación nalgúns casos.

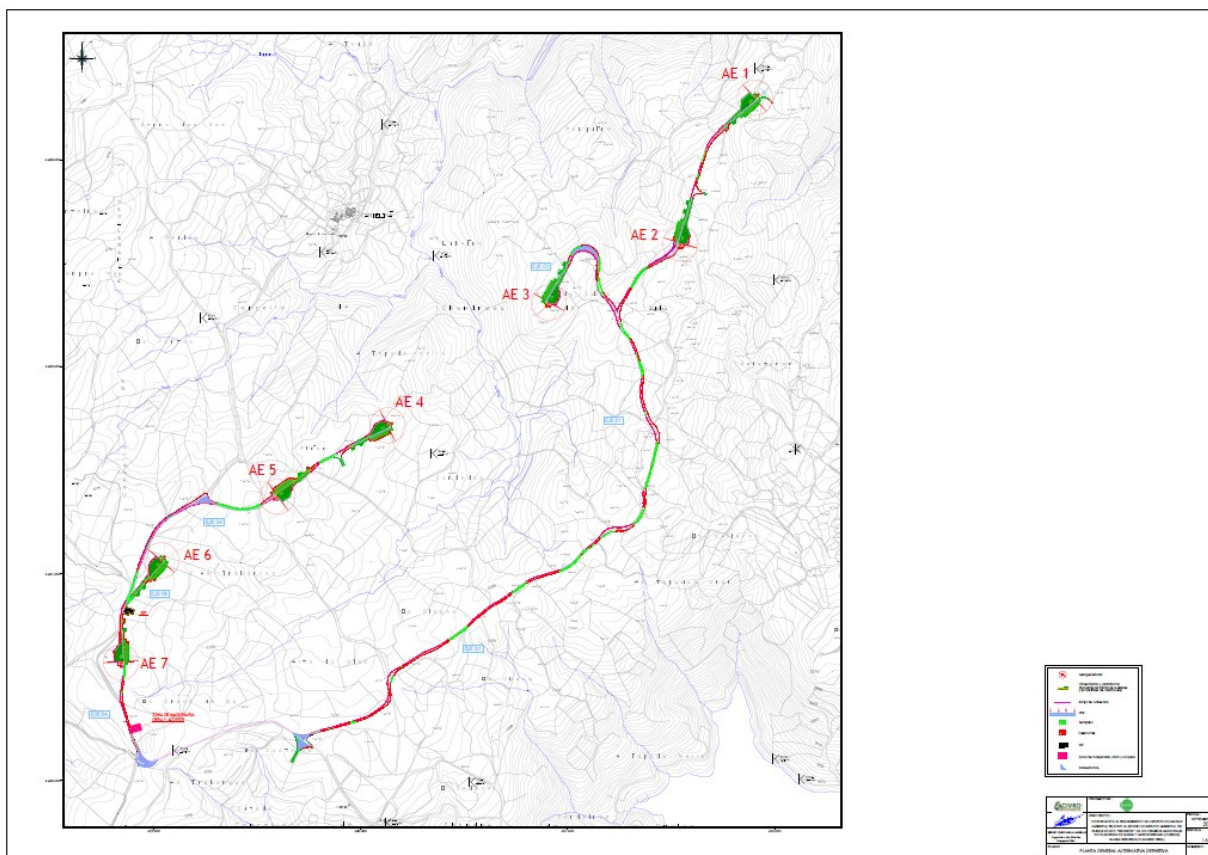
As características principais do proxecto definitivo son as seguintes:

- Número de aerogeneradores: 7
- Modelo previsto: SG-170
- Potencia nominal unitaria: 6,6 MW
- Potencia total instalada: 45 MW
- Altura de buxa: 115 m
- Diámetro de rotor: 170 m

Coa dita configuración actualizada, a obra civil comprenderá a apertura duns 5.000 m de vieiros novos de accesos e servizo ás instalacións e o acondicionamento, para o mesmo fin, doutros 3.275 m de pistas e camiños existentes.

Inclúese a continuación un bosquejo do parque eólico coa configuración definitiva:

1.3 Principais elementos ambientais da contorna

O parque eólico atópase ao sur da serra do Burgo, que está caracterizada por contar cunha topografía máis suave e con cumios de menor altitude que os situados ao sur, serra de Queixa ou serra de San Mamede. Os aerogeradores localízanse en altitudes comprendidas entre os 1.100 e os 1.175 m organizados en dous eixos paralelos con orientación nordeste-suroeste atopándose no medio un afluente do río de Rabal e ao sur numerosos regos que rematan no encoro de Chandrexa de Queixa, situado a aproximadamente 500 m ao sur da poligonal.

O ámbito das infraestruturas conta con parcelario agrario con orladuras de frondosas e pequenas plantacións forestais, mesturado con afloramentos rochosos e matogueira.

Os núcleos poboacionais máis próximos son o de Suspiazo e San Fiz a uns 750 m, aparecendo a distancias de entre 1 e 2 km os núcleos de O Candedo, Casteloais, Acevedo, Rabal, Garduñeira, Cadelíña, Laza ou Paredes entre outros. As principais vías de comunicación son a OU-0602 ao suroeste e a OU-0601 ao leste

A nivel hidrolóxico, a área de actuación pertence ao ámbito competencial da Confederación Hidrográfica Miño-Sil, atopándose na poligonal un alto número de regos innominados. Varios dos leitos están catalogados como zona protexida, en concreto como tramo de augas destinadas a produción piscícola e como tramo de interese medioambiental ou natural.

En canto a hábitats naturais de interese comunitario ou prioritarios, segundo o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, na zona de actuación localízanse teselas dos hábitats 3110, 3170*, 3260, 4020*, 4030, 4090, 6220*, 6230*, 6410, 6430, 6510, 6520, 8220, 8230, 9230 e 91E0*.

Esa dirección xeral tamén menciona que a cuadrícula na que se inclúe o ámbito de actuación do proxecto (UTM 10x10 29TPG27, 29TPG28, 29TPG37 e 29TPG38) correspóndese coa área de distribución das seguintes especies protexidas, incluídas no Catálogo Galego de Especies Ameazadas (CGEA) como vulnerables (V) ou en perigo de extinción (PE):

Flora

Eryngium viviparum (E)
Carex hostiana (V)
Narcissus asturiensis (V)
Narcissus pseudonarcissus subsp. *Nobilis* (V)
Veronica micrantha (V)
Silene marizii (V)

Fauna

Peixes:
Gasterosteus gymnotus (V)

Réptiles

Iberolacerta monticola (V³)

Anfibios

Rana iberica (V)

Rana temporaria (V)
Discoglossus galganoi (V²)

Aves:

Milvus milvus (E)
Gallinago gallinago (E¹)
Vanellus vanellus (E¹)
Circus cyaneus (V)
Circus pygargus (V)
Luscinia svecica (V)
Perdix perdix subsp. *Hispaniensis* (V)
Bubo bubo
Neophron percnopterus
Scolopax rusticola (V¹)

Mamíferos:

Galemys pyrenaicus (V)
Rhinolophus ferrumequinum (V)
Rhinolophus hipposideros (V)

¹ Poboación nidificante

² Poboacións insulares

³ Poboacións de montaña da provincia de Ourense

Cabe salientar que os datos sinalados anteriormente están referidos a información asociada a unha cuadrícula 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación. En canto á flora, información máis detallada como a proporcionada polo Atlas da flora vascular ameazada de España (cuadrículas 1x1) non determina a presenza na zona de actuación, de ningunha especie de flora ameazada.

Ademais, segundo o indicado polo Servizo de Patrimonio Natural de Ourense, na zona podería haber presenza doutras especies de anfibios e réptiles recollidas no CGEA, como son: *Salamandra salamandra* (V), *Anguis fragilis* (V), *Natrix maura* (V), *Natrix natrix* (V) e *Lacerta lepida* (V).

O espazo natural protexido máis próximo ás actuacións correspóndese co espazo protexido Rede Natura 2000, zona de especial conservación ZEC Macizo Central e ZEC Bidueiral de Montederramo, a 500 m e 1,3 km respectivamente do aeroxerador máis próximo. A 3,4 km ao norte atópase a reserva da biosfera Ribeira Sacra e Serras do Oribio e Courel.

No que respecta á paisaxe, de acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia o lugar onde se desenvolverá a actuación enmárcase na grande área paisaxística Serras Surorientais, na comarca paisaxística de Terra de Trives. As Áreas de Especial Interese Paisaxístico (AEIP) máis próximas son a AEIP-02-07 Río Edreira e Queixa, AEIP-02-08 Serra de Queixa e AEIP-02-06 Alto de San Mamede-Bidueiral de Montederramo, as tres ao sur das infraestruturas a 2,5, 3,5 e 5 km respectivamente. A 1,2 km atópase o Lugar de especial interese paisaxístico (LEIP) Encoro de Chandrexo de Queixa e a 8 km o miradoiro de San Mamede.

En canto ao patrimonio cultural, atendendo ao Estudo de impacto sobre bens culturais, na contorna do parque contabilízanse 16 elementos do patrimonio cultural catalogados de carácter etnolóxico, os cales son: os muros tradicionais en Pena Vidueira, en Picoto, en Xesteirón, de Salgueiro, en Chao da Portela, en Monte das Pombeiras, en Cruceiros, en Piñán, en Val de Cabra, en Pena do Arco e en

Piago e os chozos en Valisco e en Piñán. Ademais, durante os traballos de prospección, localizouse un ben arqueolóxico inédito, o petróglifo de Os Chaos de San Fiz.

2 TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1 Resumo da tramitación

O 02.12.2020 Greenalia Wind Power S.L.U. formulou ante a entón denominada Dirección Xeral de Enerxía e Minas, unha solicitude de autorización administrativa previa, autorización administrativa de construción declaración de utilidade pública e aprobación do proxecto de execución do parque eólico Xesteirón, ao abeiro da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia, presentando a documentación técnica necesaria para continuar a tramitación do expediente.

Logo diso, e de conformidade co disposto na Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, na redacción dada pola referida Lei 5/2017, a entón Dirección Xeral de Enerxía e Minas iniciou o procedemento de autorización administrativa das instalacións que comprende o referido parque eólico.

En canto ao trámite ambiental e como xa se sinalou, o proxecto sométese a avaliación de impacto ambiental (AIA) ordinaria conforme á Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296 do 11 de decembro), modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm. 294 do 6 de decembro) e polo Real Decreto-lei 23/2022, do 23 de xuño (BOE núm.175 do 24 de xuño).

O 25.01.2021 a entón Dirección Xeral de Enerxía e Minas remitiu á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático un oficio no cal solicita que de cara a continuar coa tramitación do procedemento de autorización administrativa do proxecto, o órgano ambiental lle facilite a relación de organismos e persoas interesadas aos que debe pedir informe sobre o estudo de impacto ambiental (EslA) segundo o disposto no artigo 33.4 da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, modificada pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia. Achegan para iso, xunto coa solicitude do promotor, EslA e Proxecto de execución.

Da solicitude e documentación achegadas despréndese que, atendendo ao carácter potestativo da solicitude de elaboración do documento de alcance do EslA segundo o artigo 33.2 da Lei 21/2013, o promotor do proxecto optou por prescindir deste trámite.

O 17.02.2021 a Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, como órgano ambiental, remitiulle ao órgano substantivo a información solicitada e indicoulle unha serie de aspectos a ter en conta na tramitación de AIA ordinaria (información pública e consultas sobre o EslA) e sobre o contido do expediente que no seu momento tería que remitir ao órgano ambiental para continuar coa tramitación de cara a formular a DIA.

Mediante Acordo do 2 de setembro de 2021, da Xefatura Territorial de Ourense (publicado no DOG núm. 188, do 29.09.2021), someteuse a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, e a necesidade de urxente ocupación, a autorización administrativa de construción, o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e o estudo de impacto ambiental do proxecto do parque eólico Xesteirón. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o EslA.

O 03.10.2022 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia.

Iniciada a revisión do expediente recibido, considerouse necesario completalo na data 10.10.2022.

O 17.11.2022 recíbese nesta dirección xeral a transmisión de titularidade do parque eólico Xesteirón de Greenalia Wind Power S.L.U. a favor da sociedade Greenalia Wind Power Xesteirón S.L.U., autorizada por Resolución da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais do 10.11.2022.

O órgano substantivo remite nova documentación na data 23.11.2022.

2.2 Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EsIA), o documento técnico do proxecto de execución, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EsIA xunto coas correspondentes contestacións do promotor.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un informe no que logo de describir os antecedentes e feitos e as consideracións legais e técnicas, realiza un resumo do contido do EsIA. Sinala que o EsIA inclúe o *anexo IX Estudio de impacto sobre bienes culturales*, no que indica que foron identificados un total de 17 elementos do patrimonio cultural: 16 de carácter etnolóxico, concretamente, 14 muros tradicionais, dos cales 13 sufrirán impacto severo e un compatible, dous chozos, un sen impacto e outro compatible, e o ben arqueolóxico inédito petroglifo de Os Chaos de San Fiz, con impacto moderado. Propóñense medidas correctoras xenéricas e específicas segundo o nivel de impacto. Unha vez analizados os documentos fai unha serie de consideracións técnicas e informa favorablemente debéndose levar a cabo as medidas correctoras establecidas no anexo IX do EsIA e os establecidos no seu informe. Entre eles, establece que se realizarán baixo control arqueolóxico os traballos de construción e a roza da vexetación das áreas indicadas no anexo IX (especialmente na zona de aprovisionamento), así como o desmonte dos muros tradicionais. Prestarase especial atención ás afeccións sobre a rede de muros tradicionais que caracteriza o territorio onde se instalará o parque eólico. Indica que na fase de replanteo deberá estar presente o arqueólogo e que se procurará axustar as obras nesta fase para que as afeccións sexan mínimas.
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un primeiro informe sobre o EsIA no cal, tras un resumo dos antecedentes e da descrición do proxecto, fai unha análise da documentación recibida e indica que a zona onde se proxecta a instalación non ostenta ningunha figura autonómica ou estatal de protección de espazos naturais das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, de patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia nin na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade. O espazo natural máis próximo, a 80 m ao norte da poligonal, é a zona de especial conservación ZEC Macizo Central. O ámbito onde se desenvolve o proxecto non se atopa en ningún espazo comprendido dentro dos límites de ningunha área protexida por instrumentos internacionais. Tampouco están presentes árbores ou formacións incluídas no Decreto 67/2007. Non afecta a ningunha zona húmida das recollidas no inventario de humidaís de Galicia creado polo Decreto 127/2008, do 5 de xuño, nin está incluído dentro do ámbito de plans de recuperación ou conservación de

especies protexidas, nin se inclúe dentro das áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra as liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural. Existen na área de actuación teselas de hábitats naturais de interese comunitario e ou prioritarios e especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA). O proxecto non está incluído dentro do ámbito dos plans de recuperación ou conservación de especies protexidas porén, a poligonal da zona de actuación sitúase no ámbito de propostas técnicas de zonificación de plans de conservación/recuperación de especies ameazadas, concretamente da *Aquila chrysaetos*, incluída na categoría de en perigo, sendo área de presenza.

Segundo as observacións efectuadas polo Servizo de Patrimonio Natural de Ourense na zona podería haber presenza especies de anfibios e réptiles recollidos no CGEA polo que deberían extremarse as medidas de protección da calidade das augas. Sinala ademais, que debido á concentración de instalacións eólicas na zona é previsible acumulación do impacto polo que terán que aplicárselle as medidas preventivas e correctoras necesarias.

Con respecto ao EsIA a dirección xeral fai unha serie de observacións: a cartografía indica a presenza de máis taxóns de flora ameazados que deberán ser tidos en conta e a presenza do hábitat prioritario 6220* que deberá ser descartada ou confirmada, a xestión da rede primaria de faixas de xestión de biomasa non é valorada como un impacto máis do proxecto e a documentación do EsIA queda pendente de completar coa elaboración dos estudos preoperacionais de avifauna e quirópteros, entre outros.

Conclúe que a documentación achegada pon de manifesto a ausencia das consideracións ambientais no deseño do proxecto o que leva a considerar a documentación como inadecuada, non incorporando información relevante na caracterización do medio biótico, esencialmente da fauna e dentro desa as aves e quirópteros. Refiren logo un extenso relatorio dos aspectos a incorporar ao expediente para poder chegar a facer unha boa avaliación.

En resposta a este informe o promotor remite un escrito ao que incorpora anexo o documento titulado *Contestación al informe de la DXPN en relación al EIA del parque eólico Xesteirón. Enero 2022* e un anexo cartográfico.

Nun segundo informe a Dirección Xeral de Patrimonio Natural analiza a documentación presentada polo promotor e conclúe que non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, polo que emite informe favorable, supeditado a que se autorice cunha serie de condicións. Para a instalación das máquinas AE05 e AE08 (posicións da planta inicial, na planta definitiva equivale ao aerogenerador AE06) requírese, con carácter previo, a presentación dun estudo completo que permita coñecer os lugares de nidificación e as áreas de campeo da especie *Circus pygargus*. Ademais, deberase concretar a medida proposta de habilitar cazaderos afastados das máquinas que permitan garantir que o parque non xere ningún impacto sobre o éxito reprodutivo desta especie no ámbito da instalación. O estudo é a proposta de cazaderos deberá ser aprobado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural. Sinala as medidas de aplicación para a protección de avifauna e quirópteros que están recollidos no apartado 4.2.5.1.7 e a necesidade de realizar un estudo sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico, entre outras.

Finaliza o informe indicando as condicións mínimas para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión en parque eólicos durante a fase de explotación.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite un informe no que, tras definir o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto, do contido do EsIA e das características da paisaxe afectada. Logo disto realiza unha análise do Estudo de Impacto e Integración Paisaxística (EIIP), dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxísticas propostas.

Conclúe que os principais impactos deste proxecto sobre a paisaxe produciranse debido á intrusión visual na contorna e a incidencia acumulada pola sinerxía con outros parques. Ademais, pode supor un deterioro dos elementos naturais e construídos nalgúns zonas de implantación da infraestrutura, como son os afloramentos rochosos e os muros tradicionais. Indica que o proxecto incorpora un Estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP) cuxo contido se axusta ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento da dita lei, con todo, deberán terse en conta unha serie de indicacións. Deberase estudar a posibilidade de eliminar ou desprazar a outras localizacións as posicións dos aeroxeradores 6 e 7 (posicións da planta de execución inicial) así como o seu camiño de servizo á fin de conservar os elementos de valor paisaxístico da zona como son os afloramentos rochosos e os peches tradicionais, aprobeitándose ao máximo os camiños existentes. En canto ao edificio de control deberase buscar a maior integración cromática e textural posible. De ser necesario, disporase unha pantalla vexetal no perímetro da instalación realizada con especies autóctonas.

O promotor responde cun escrito que leva anexo o documento titulado *Respuesta al informe remitido por Instituto de Estudos do Territorio. Julio 2022*, que inclúe un apartado no que describe as modificacións na planta de execución do proxecto, que consisten basicamente, na eliminación das posicións 6 e 7, atendendo ao indicado no informe do IET, así como das máquinas 8 e 9, introducindo unha nova posición.

Nun segundo informe do Instituto de Estudos do Territorio indica que as modificacións introducidas atenúan en parte os impactos porén, estas incidencias seguen a producirse no lugar de emprazamento da nova posición, polo que deberá estudarse a viabilidade dunha localización alternativa para esa máquina, como pode ser a posición 9 anterior. De non ser viable tecnicamente esa alternativa deberá quedar oportunamente xustificado no proxecto.

Sinala que debido á modificación do proxecto, o contido do EIIP deberá adaptarse ao novo deseño do parque e incluír as consideracións que se formulan neste informe, sen que sexa necesario someter a documentación a un novo informe dese instituto.

Na súa contestación o promotor xustifica a inviabilidade do cambio de posición por motivos técnicos. Non achega a adaptación do contido do EIIP ao novo deseño.

- A Confederación Hidrográfica Miño-Sil emite un primeiro informe no que logo de sinalar os antecedentes fai unha descrición do proxecto e das afeccións e medidas de prevención e corrección de impactos descritos na documentación achegada polo promotor.

En canto á localización e a análise das afeccións, comproba que a poligonal do parque eólico engloba varios leitos innominados. Os aeroxeradores proxéctanse fóra da zona de policía de augas, que si se ve afectada por algunha das infraestruturas: xunto ao aeroxerador 9 a gabiá de cableado está en zona de policía na cabeceira dun leito innominado, planificándose á marxe dunha pista existente a acondicionar; entre os aeroxeradores 8 e 9, gabiá de cableado e tramo de pista novo, están en zona de policía

na cabeceira dun leito innominado; xunto ao aeroxerador 8 prodúcese dous cruzamentos de gabiá de cableado coa cabeceira de dous leitos innominados, discorrendo a gabiá por unha pista existente a acondicionar; non quedan claros os puntos nos que, segundo o EslA, existe acumulación de augas xunto a unhas ODT insuficientes. Varios leitos afectados pola poligonal están catalogados como zona protexida, concretamente como tramos de augas destinados a produción piscícola e tramos de interese medioambiental ou natural. Asemade, segundo a cartografía oficial existen áreas de hábitats fluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior*.

Remata o informe co listado das disposicións normativas sectoriais de obrigado cumprimento.

- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, emite un informe en relación aos efectos derivados da vulnerabilidade do proxecto no que, tras a revisión da documentación achegada, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo.
- A Dirección Xeral de Saúde Pública emite un primeiro informe no que avalía o posible impacto do proxecto sobre a saúde humana tendo en conta a caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición, avaliación da necesidade de medición da exposición e do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto.

Analizada a documentación achegada, considera que non se recolle información ou que esta é insuficiente para algúns aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, polo que estima oportuno que o promotor a complete. Entre outras, requírese que se estableza o nivel de ruído na situación preoperacional e que se aclaren as contradicións advertidas nos mapas de emisións sonoras presentados.

O promotor da contestación ao dito informe cun escrito ao que adxunta o documento titulado *Contestación al requerimiento del servicio de sanidad ambiental relativo al estudio de impacto ambiental del parque eólico Xesteirón, en los término municipales de Chandrexa de Queixa y Montederramo (Ourense). Septiembre 2022*, no que desenvolven as cuestións sinaladas no informe da dirección xeral, describe a modificación introducida na planta do proxecto e incorpora os anexos: *anexo nº1 Estudio preoperacional de ruido, anexo nº2 Estudio de afección electromagnética* e o *anexo nº3 Estudio del efecto parpadeo de sombras*, respecto das posicións da configuración final.

Respecto da calidade sonora levase a cabo un cálculo acústico que determina que durante a fase de obra, nos núcleos poboacionais e vivendas máis próximos, os niveis sonoros non sobrepasarán os 45 dB. Durante a fase de explotación realizouse unha modelización do ruído que da como resultado que nos mesmos puntos non se superan os 38 dB. Considerando a sinerxía con outros parques eólicos tampouco se superarían os límites establecidos.

En canto ao efecto parpadeo de sombras, como resultado dos cálculos e análise efectuados conclúen que en ningún dos receptores estudados se supera o límite de 30 horas/ano, porén supérase o límite de 8 horas/ano para tres dos receptores. Determinan que non se produce efecto sinérxico no que respecta a este efecto.

Á vista da resposta do promotor, esa dirección xeral emite un segundo informe no que considera satisfeitos os requirimentos manifestados previamente, polo que emite informe favorable, con unha consideración: no referente ao parpadeo de sombras teranse que adoptar as medidas mitigadoras oportunas como a instalación de barreiras ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de superar o

limiar de 8 horas/ano, polo que se deberá facer un seguimento específico do parpadeo de sombra no plan de vixilancia ambiental.

O promotor responde cun escrito no que indica que realizará o pertinente seguimento do efecto parpadeo de sombras na fase de operación en todos os receptores e que as medidas serán aplicadas de superarse o límite de 30 horas/ano.

- A Axencia de Turismo de Galicia manifesta no seu informe a necesidade de achegar un estudo de impacto turístico que avalíe a situación actual e a repercusión que supón este novo parque eólico.

En resposta, o promotor indica que dito estudo xa foi aportado anexo ao EsIA.

- O Concello de Chandrexa de Queixa logo de listar a normativa de aplicación, refírese a aspectos urbanísticos da súa competencia e á categorización do solo e usos e actividades permitidas. Sinala que deberán establecerse medidas correctoras en caso de sobrepasar os limiares acústicos e que se repoñerá o firme das estradas e camiños afectados polas obras. Antes do inicio das obras deberá remitírselle a documentación e coordinarse cos servizos de de emerxencias e protección civil existentes na zona.
- O Concello de Montederramo non emitiu informe sobre o EsIA, achegando o órgano substantivo unha copia da solicitude de informe efectuada pola unidade tramitadora, quen considerou procedente continuar coa tramitación unha vez esgotado o prazo para a súa emisión
- Para todos os informes antes indicados constan no expediente escritos do promotor de conformidade ou de resposta ao seu contido.
- No tocante a alegacións, no expediente recibido constan 44 alegacións, 33 de particulares e 11 de organizacións/asociacións.

Unha parte do contido das alegacións non reviste carácter ambiental, referíndose a cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (urbanismo, utilidade pública, titularidade dos terreos, etcétera). No que se refire exclusivamente aos aspectos ambientais (posibles afeccións á paisaxe concretamente a afloramentos rochosos, hábitats, fauna, morcegos, proximidade á ZEC Macizo central e ZEC Bidueiral de Montederramo, así como afección a humidaís, ao patrimonio cultural, etcétera), e sen prexuízo das aclaracións ou informacións achegadas polo promotor nas súas respostas ás ditas alegacións, ás ditas alegacións refírense a cuestións que son tidas en conta polos correspondentes órganos competentes e recollidas neste mesmo apartado da DIA, aos aspectos procedementais que se resumen no punto 2.1, ao condicionado do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e, por último, ás consideracións do punto 6 respecto da viabilidade ambiental do proxecto sempre que se cumpran as condicións e medidas que se establecen ao longo desta DIA, ademais das que figuran no EsIA e a restante documentación avaliada.

3 ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Xesteirón consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 45 MW de potencia total nos concellos de Chandrexa de Queixa e Montederramo (Ourense), constituído por 7 aerogeneradores de 6,6 MW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
1	626.875	4.681.034
2	626.875	4.679.785
3	630.875	4.679.785
4	633.814	4.682.322
5	634.411	4.683.362
6	632.671	4.684.202
7	631.096	4.683.344
8	628.992	4.682.993

A localización definitiva dos aeroxeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano nº3 do *Documento nº3.- Planos* incluído no documento titulado *Contestación al requerimiento del servicio de sanidad ambiental relativo al estudio de impacto ambiental del parque eólico Xesteirón, en los término municipales de Chandrexa de Queixa y Montederramo (Ourense). Septiembre 2022*, presentado polo promotor como resposta ao informe da Dirección Xeral de Saúde Pública.

4 CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1 Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EsIA, na súa addenda e a restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores, xa que esta é preceptiva e vinculante en todos os seus extremos, segundo o exposto no artigo 5 apartado 4 da Lei 1/1995, do 2 de xaneiro, de protección ambiental de Galicia.

2. O promotor deberá elaborar unha proposta detallada relativa ás medidas adicionais sinaladas no apartado 4.2.5.1.7 desta DIA para garantir a minimización do impacto por colisión en aves (pintado das pas e uso de tecnoloxías de redución do impacto por colisión) e quirópteros (restrinxir a rotación das pas), así como ás actuacións a desenvolver para verificar a eficacia das ditas medidas.

O documento deberá contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3. da DIA.

3. Para a instalación da posición AE06 definitiva, deberá presentarse con carácter previo, un estudo completo que permita coñecer os lugares de nidificación e as áreas de campeo da especie *Circus pygargus* segundo o indicado no informe da Dirección Xeral de Patrimonio

Natural. Tamén deberá concretarse a medida proposta de habilitar cazaderos afastados dos aeroxeradores.

Tanto o estudo como proposta de cazaderos deberá ser aprobado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, previo a autorización do proxecto.

4. Deberá eliminarse a posición AE03 da alternativa definitiva debido a afección aos afloramentos rochosos presentes na zona. O tramo de vieiro que leva aos aeroxeradores 1 e 2 aproveitará ao máximo as estradas existentes sen afectar aos ditos elementos naturais.

Segundo indica o Instituto de Estudos do Territorio, o promotor deberá achegar a adaptación do contido do EIIP ao novo deseño do parque, que contará con informe favorable do dito organismo previo inicio das obras.

5. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras* (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque o promotor cumprirá exquisitamente o establecido nas instrucións da Dirección Xeral de Saúde Pública recollidas no documento *Alcance do estudio de impacto ambiental para parques eólicos*.

Neste sentido, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

6. Previo ao inicio de obras deberá presentarse un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia e ao Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia.
7. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Proponse como importe do aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 483.528 euros, dos cales 207.226 corresponden á fase de obras e 276.302 á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2 Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas.

4.2.1 Protección da atmosfera

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederáse á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.
2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederáse, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.
3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará a cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2 *Protección das augas e leitos fluviais*

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e demais normativa que resulte de aplicación, entre outra, o Real Decreto 1/2016, do 8 de xaneiro, polo que se aproba a revisión dos Plans Hidrolóxicos da parte española da demarcación hidrográfica do Miño-Sil.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as sinaladas que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederáse a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utilíxase nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese

a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Debido á presenza de especies de anfibios catalogadas na zona de actuación será necesario prestar especial atención á calidade das augas (superficiais e subterráneas), actuando o máis lonxe posible das canles, tomando as medidas preventivas e correctoras oportunas para minimizar as alteracións no réxime hidrolóxico e evitando calquera tipo de vertido ó medio.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno, polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.
5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o transvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxes do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberán entregarse a un xestor autorizado.

4.2.3 *Protección do solo e infraestruturas*

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao que se derive desta DIA. Non se poderán ocupar terreos fóra dos previstos.
2. As intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como no seu contorno de protección ou zona de amortecemento, terán que ser autorizadas pola consellería competente en materia de patrimonio cultural.
3. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.
4. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso se seleccionarán zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocios resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.
5. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.
6. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberán dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
7. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores. Queda prohibida calquera vertedura de material contaminante.
8. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producisen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.
9. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
10. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.

11. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
12. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque eólico deberán ser xestionados en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.
2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, provisión de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derrames accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.
4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto da subestación/edificio de control durante a fase de funcionamento. Sinalarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirse en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.
5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto deberá garantirse que non se verán afectados os compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1 Sobre a fauna

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.
2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.
3. Para as aves rapaces do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), e resto de rapaces presentes na zona, que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas. Teranse en conta os resultados derivados do estudo presentado segundo o apartado 4.1.3 desta DIA.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona afastada) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.
5. Debido á posible presenza de anfibios na zona, deberá favorecerse a súa reprodución unha vez rematada a fase de construción.
6. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aerogeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, pintado de pas con patróns que incrementen a súa visibilidade, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, establecemento de períodos de parada técnica dos aerogeradores no caso de alcanzarse límites de risco, instalación de disuasores automáticos, eliminación ou relocalización de aerogeradores conflictivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

8. En relación co punto anterior, incorporaranse medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión para avifauna e quirópteros.

Para tal fin as medidas a incluír respecto aos quirópteros son:

- Restringir a rotación das pas das turbinas o máis posible por baixo da velocidade de réxime, determinando a velocidade do vento en buxe por baixo da cal os aerogeradores permanecerán parados.

- No plan de vixilancia ambiental informarase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao límite establecido e a porcentaxe en que os aerogeradores permaneceron parados por este motivo.

En canto ás medidas para a protección de aves son as que seguen:

- Implementar tecnoloxías de redución do impacto por colisións como sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird ou similar), que son sistemas que traballan de forma independente para facer un seguimento das aves e mitigar a mortalidade nos emplacements de turbinas eólicas. O sistema detecta as aves automaticamente e pode adoptar dúas medidas independentes para mitigar o risco de colisión das aves: activar sons de alerta ou parar a turbina eólica.

Consideraranse as aves rapaces identificadas no ESI e no estudo preoperacional de avifauna. Debido á proximidade da área de presenza da especie *Aquila chrysaetos*, esta deberá estar incluída. Se durante os traballos de vixilancia ambiental, se detectase a presenza doutras especies de rapaces, o sistema deberá ampliar a protección a estas.

- Como medida disuasoria pasiva o pintado, segundo o indicado no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, dunha das aspas de cada un dos aerogeradores, polo menos en 2/3 dende a punta da pa. O plan de vixilancia ambiental medirá a mortalidade observada neste parque e será comparada coa mortalidade dos parques lindeiros xa

existentes, con aeroxeradores sen pintar, para informar se a medida é ou non eficaz, e para que especies.

9. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta así mesmo as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se for o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.
2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración responsable ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.
3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.
4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.
6. Para garantir a non afección e a conservación de especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

Antes do inicio das obras deberán revisarse todas as superficies de actuación para comprobar a ausencia de especies de flora ameazada, tanto as especies citadas no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural como outras que puidesen aparecer.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

En ningún momento os hábitats de interese comunitario existentes na contorna, fora da zona de actuacións, poderán verse afectados directamente polos traballos nin indirectamente por tarefas asociadas aos mesmos (tránsito de maquinaria, depósito de subprodutos, remoción do solo, etcétera).

8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación, etcétera). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. No caso da subestación transformadora/edificio de control empregaranse materiais, texturas e cores que harmonicen co contorno. Así mesmo, nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.
2. Os afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico existentes no ámbito do proxecto, deberán ser respectados sen que se vexan afectados pola obras.
3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, contorno da subestación/edificio de control/centro colector ou de seccionamento e torre/s meteorolóxica/s se é o caso, área de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que

teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.

- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
 - A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
 - Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.
4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aerogeneradores e subestación transformadora/centro colector ou de seccionamento (o edificio de control pode ficar para outros usos), demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3 Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento e formación académica ao órgano substantivo segundo o punto 5.1.
2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberáse notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.
3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita comunicación, o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural ao que se fai referencia na condición 4.1.2 desta DIA, e a documentación na que se basee.

4. Así mesmo, o promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5 PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1 Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánse incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (previo inicio de obras, replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación aplicable, no EslA ou nesta DIA, comunicaráse inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2 Aspectos específicos

1. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, tomando como base a proposta do EslA, terase en conta o seguinte:
 - En canto aos puntos de control que deberán establecerse para o seguimento dos niveis sonoros na fase de funcionamento, estarán localizados no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, co fin de considerar os receptores potencialmente máis vulnerables. Deberán considerarse, como mínimo, os mesmos puntos de medida xa contemplados na proposta do EslA. A

localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1:10.000.

- Deberase efectuar unha campaña preoperacional con medicións en todos os puntos, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para comparalos cos que se obteñen en cada período de seguimento.
 - Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de seguimento.
 - En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuaranse medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.
2. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:
- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...) detección de atropelos, control de obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.
 - No caso concreto do plan de seguimento de avifauna e no de quirópteros (naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor ou do que se poida derivar da condición 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:
 - Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención

a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.

- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aeroxeradores e a detección de morte por colisión.

Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).

Incluírase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Defínense as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA, sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.
- Segundo o establecido no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e no punto 4.1.2 desta DIA en relación á proposta que deberá elaborar o promotor, deberán incorporarse á mesma as seguintes actuacións relacionadas coa comprobación da efectividade das medidas pra evitar o impacto por colisión:
 - Avifauna: deberase prestar atención a se o sistema de detección baseado en vídeo detecta un aumento da frecuencia doutras rapaces, co fin de ampliar a protección ás mesmas, así como medir e comparar a mortalidade por impacto observada no parque eólico coa de outros parques lindeiros (pas sen pintar).
 - Quirópteros: deberase informar dos tempos nos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e da porcentaxe de parada dos aeroxeradores.
- Descríbese o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando

tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.

- En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento ao punto 18 (efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, establece que no primeiro ano de funcionamento do parque, como parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á dita dirección xeral un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberán coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

5.3 Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EslA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EslA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co decurso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:
 - a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
 - b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
 - c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as

medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna, quirópteros e lobo, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta os puntos 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.

- d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co plan de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.
2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:
- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
 - b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, contorno da subestación/edificio de control, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial da zona de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicarse a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
 - c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras ou compensatorias. Incluírase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores e da subestación.
 - d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros e subestación. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).
3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:
- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.

- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna, quirópteros (incluíndo todo o relativo ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.2.5.1.7 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.2.5 e 5 da DIA.

No caso do plan de vixilancia ambiental e control da mortalidade por colisión de aves e quirópteros terase en conta o establecido pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural no apartado IV do seu último informe.

- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado e contorno da subestación/edificio de control, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2.2 da DIA sobre as actuacións de estudo e seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegarase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. **Informe previo ao abandono:** cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.
5. **Informe posterior ao abandono:** transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Inclúirá unha reportaxe fotográfica que reflecta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6 PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Manuel Díaz Cano
Xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos
(asinado electronicamente)

CONFORME

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE:

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Xesteirón, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do *Diario Oficial de Galicia* e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e remitiráselle ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes que sexan necesarios para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

